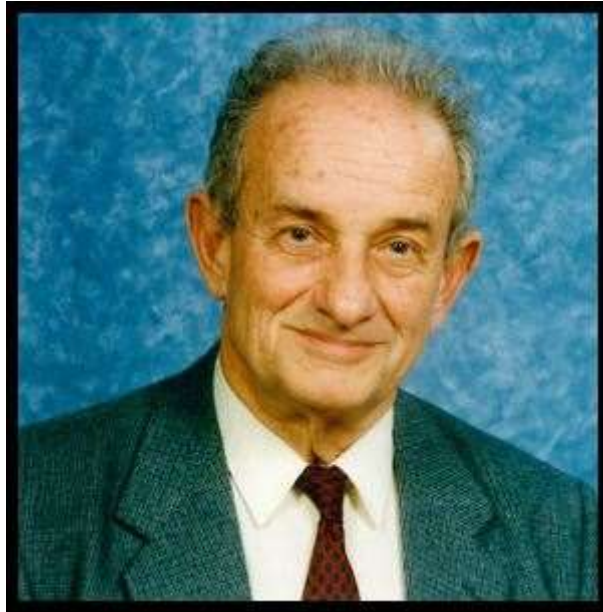

In memoriam Prof. Dr. Kammerer László

(1931. június 05. - 2019. február 14.)

Fájdalommal és megdöbbenve vettük tudomásul, hogy Prof. Dr. Kammerer László, a Szent István Kórház emeritus osztályvezető főorvosa, a Magyar Diabetes Társaság alapító tagja, élete 88. évében, méltósággal viselt rövid betegséget követően, 2019. február 14-én végleg elhagyott minket. Megdöbbenve, hiszen soha nem betegeskedett, nyugdíjas éveiben is aktív maradt, bejárt szeretett osztályára, részt vett megbeszéléseinken, élettapasztalatának bölcsességével vezetett minket, oktatott szakmai alázatra, szerénységre. Két hónappal korábban szokásos évbúcsúztatónkon még jó hangulatban, szellemi frissességét megőrizve mesélt régi történeteket híres professzorokról, emberi nagyságokról. Emlékeztünk közös élményeinkre egykori munkatársaival, kikkel jó barátságot ápolt.

Gazdag múltú polgári családban látta meg a napvilágot. Édesapja jogászként éveken át dolgozott Kodály Zoltán mellett a Magyar Tudományos Akadémián, anyai nagyapja pedig Illyés Géza professor volt, akit a magyar urológia megalapítójaként tisztelhetünk. Nagyapja, akit örök példaképként tisztelt és szeretett, valamint az ő baráti köréhez tartozó Korányi Sándor professor személyisége -akivel gyakran találkozhatott-, meghatározó volt rá egész életében. Mindig jó érzéssel emlékezett a budai cisztercita gimnáziumban eltöltött évekre, amelyek döntően befolyásolták életségét.

A Budapesti Orvostudományi Egyetemen 1955-ben szerzett diplomát, majd egy évet Győrben töltött mentőorvosként. A forradalom után a budapesti egyetem II. Belgyógyászati Klinikáján Haynal Imre professor mellé került. Itt kezdett foglalkozni a diabetológiával Bretán Miklós professor irányítása mellett. Az országban elsőként dolgozott ki eljárást a vér inzulinszerű aktivitásának meghatározására. Később az egyetem III. Belgyógyászati klinikájára került, Gerő Sándor professor munkatársa lett. Fiatalon bekapcsolódott a klinikai és experimentális kutatómunkába, érdeklődése mindinkább a szénhidrát-anyagcsere vizsgálata felé fordult. Frankfurt-am-Main-ban, majd Belfastban dolgozott, mint ösztöndíjas kutató. Itt ismerkedett meg Dr. Dimitrios George Oreopoulos-szal, akivel életre szóló barátságot kötöttek. Kandidátusi értekezését, az inzulin antagonistá tényezők vizsgálatáról 1972-ben védte meg. A budapesti Szent István Kórház II. Belgyógyászati Osztályára 1977-ben kapott osztályvezető főorvosi kinevezést. Akadémiai doktori értekezését a diabetes krónikus szövődményei, elsősorban a nephropathia diabetica patogeneze és kezelése tárgyköréből írta és védte meg 1986-ban. Ugyanebben az évben címzetes egyetemi tanári címet is kapott. Rendszeresen részt vett az egyetemi oktató munkában, évtizedekig a külföldi medikus csoportok vezetője volt, tantermi előadásokat tartott, valamint oktató tevékenységet, tanfolyamokat vezetett az ország különböző városaiban. Mint vizsgáztató, büszke volt arra, hogy

a belgyógyászati szigorlatokon, szakvizsgákon, valamint kandidátusi és doktori disszertációk opponenseként mindössze csak egy esetben buktatott meg valakit. Jó ember volt, mindig a szándékot, a befektetett munkát értékelte és az eredmény összességét díjazta. Egész életében elkötelezetten harcolt a hazai diabetológia fejlődéséért és nemzetközi elismertségéért. Aktívan dolgozott Magyar Imre professzor mellett a Magyar Diabetes Társaság megalapítása érdekében, számos hazai és nemzetközi kongresszus résztvevője, előadója volt, sok cikket és közleményt írt. Tudományos előadóként bejárta a világot. Kollégái korának legjobban képzett diabetológusai között tartották számon. Emberi magatartására a szerénység, segítőkészség és a mindenkorai humánus etikai felfogás volt a jellemző. Munkatársai és betegek becsülték és szerették.

Felismerve a diabeteses vesebetegek különösen hátrányos helyzetét, osztályán a diabetológiai profil mellett nefrológiai profilt alakított ki. Ebben régi barátja Taraba István professzor, a hazai nefrológia meghatározó személyisége és Oreopoulos professzor a nemzetközi nefrológiai kutatás és képzés kiemelkedő központjának számító Toronto Western Hospital intézetvezető tanára volt fő eszmei támasza. Oreopoulos professzor meghívására intézetében összefoglaló előadást tartott tudományos munkásságáról. Erős akaratára, fáradhatatlan lelkesedésére jellemző, hogy az osztályán létrehozott peritonealis dializáló részleg, majd a Fresenius dializáló állomás megszervezése mellett, 65 évesen még nefrológiai szakvizsgát tett. Vallotta, hogy a munkaidőnek csak kezdete van. Szabadnapokon is rendszeresen bejárt osztályára, a nap huszonnégy órájában munkatársai rendelkezésére állt.

Politikai pártnak soha nem volt tagja, érdemeihez képest kevés elismerésben részesült. A „Pro Diabetológia” életmű díjjal 1996-ban tüntették ki. Hetvenedik születésnapja alkalmával, a Semmelweis Egyetemen rendezett tudományos ülésen vehette át a Batthyány-Strattmann László-díjat, amelyet nagy meglepetéssel és örömmel fogadott. Utolsó írásában ezt a gondolatot hagyta ránk: "Gyógyítani csak úgy szabad, ha az embernek biztos szaktudása és hozzá kellő alázata van. Ars longa, vita brevis... (Hippocrates)".

A sok szakmai elfoglaltságot ugyanakkor remek érzékkel tudta összeegyeztetni szabadidejének hasznos eltöltésével, hobbiival. Nem csak hivatásának, de ez életnek is nagy művésze volt! „Értett az élethez”, irigyeltük is érte. Széles baráti körrel rendelkezett, szeretett kirándulni, utazni, síelni, evezni, vitorlázni, lovagolni, bridzsezni, sakkozni, színházba járni. Mindehhez kiegyensúlyozott, biztos családi hététeret biztosított számára hatvan év boldog házasságban szeretett felesége Lívia, két gyermeke, három unokája. Nagy örömmel várt első dédunokája születését sajnos már nem élhette meg.

Mi, akik közről láttuk, sokat tanulhattunk Tőle, sokat köszönhetünk Neki. Többet jelentett, mint főnök. Irányítása alatt számosan szereztünk tudományos fokozatot, lettünk sikeres orvosok különböző szakterületeken. Amit tanultunk Tőle, azt a mai napig és biztos még sokáig emlegetjük. Alapelve volt, hogy a „jónak ellensége a jobb” és mindig a még jobb, a még igényesebb munkát várta el magától és tőlünk. Engedte és örült, ha mertünk kezdeményezőkké lenni, és támogatott, ha próbáltunk saját utakon járni. Szerencsések vagyunk, hogy részesei lehettünk gazdag, kiegyensúlyozott életének. Maradandó emlék számunkra, hogy próbáljunk úgy élni, gyógyítani, hogy méltóak lehessünk emlékéhez. Jóleső érzés, hogy minden tekintetben szerencsés embernek tartotta magát, az életével elégedetten, a gondviselés akaratában megnyugodva hagyta el a földi létet. Mi pedig fájdalomban vigasztalást nyerünk abban, hogy bennünk él tovább, munkánkban, mindennapjainkban, gondolkodásunkban, sőt mi is továbbadjuk, életetjük a mi tanítványainkban. Nyugodjék békében.

Vörös Péter dr.